

Становище

от проф. дбн Иван Стоянов Доброволов
хонорован професор в ТУ-Варна, специалност „Морска екология“

Относно: дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен „доктор“ на главен асистент Кремена Благовестова Стефанова, Област на висше образование: 4 „Природни науки, математика и информатика“, професионално направление 4.3 „Биологически науки“, научна специалност 01.06.11 „Хидробиология“ научно направление „Зоопланктон“

Представеният дисертационен труд е с обем от 193 страници и съдържа 8 глави, 69 фигури, 25 таблици и 1 приложение. Списъкът на цитираната литература включва 251 заглавия, от които 89 на кирилица, 169 на латиница и 2 интернет сайта.

Проведените изследвания върху съвременното състояние на зоопланктона в комплекса Белославско – Варненско езеро – Варненски залив позволяват да бъдат формулирани следните резултати и изводи от докторската:

1. В периода 1999 – 2005 са установени 43 таксона зоопланктон, от които 29 вида (*Myzozoa* – 1, *Nemathelminthes* – 9, *Cnidaria* – 2, *Stenophora* и др.) и 14 надвидови таксона. Определените зоопланктонни компоненти и бентосен ларватон и ихтиопланктон, които се отнасят към тип *Anelida* – 1, *Nemathelminthes* – 1, *Molusca* – 2, *Arthropoda* – 8, *Chordata* – 1 и имат съществено значение в изграждането на езерната и заливна планктонна фауна.
2. Видовото разнообразие (S, H') се увеличава в посока запад – изток. Анализът на сезонната изменчивост в структурата на зоопланктона показва преобладаване на пластични евритермни видове, застъпени целогодишно в езерната и заливна екосистема. Видовете, типични през зимата, пролетта, лятото и есента, имат комплементарна роля в структурата на зоопланктона.
3. Зоопланктонната численост и биомаса в езерата е по-висока от 2 до 5 пъти в сравнение с Варненския залив.
Като потвърждение на посочения извод трябва да подчертая, че нашите лабораторни изследвания върху неутралните липиди на навлязлата за отхранване в езерото трициона показват, че тя е с 2 – 3 пъти повече мазнини в тялото си в сравнение с тази, която се отхранва в залива.
4. Зоопланктонният комплекс във Варненско езеро характеризира акваторията като преходна между Белославско езеро и Варненски залив.
5. Количественото пространствено разпределение на планктонната фауна през 1999 – 2002 г. се дължи както на сезонните различия, така и в голяма степен на пространствения модел на еутрофност.
6. Факторите на околната среда, които корелират в най-висока степен със структурата на планктонната фауна и определят състава и разпределението на зоопланктона са: соленост, температура, трофичен потенциал. TRIX и хлорофил *a* е основен фактор, определящ количественото разпределение на зоопланктона.